

Re: lfo Çanet Marín

LA SUNO HISPANA *

S-ro FLORENCIO ARAMBILET
farmaciisto

Prezidanto de la Grupo esperantista de El Royo (Soria)

ENHAVO: 1. Saluto.—2. 2.ª Universala Kongreso Esperantista en Genevo.—3. La lasta folio (poezio).—4. Sciigoj.—5. Cirkulero de la komitato de Ekspozicio en Szeged.—6. Novaj anoj de H. S. p. p. E.—7. Anoncoj.

Al ĉiuj siaj gelegantoj, okaze la alveno de la nova jaro, deziras feliĉon kaj sanon.

LA SUNO HISPANA.

2.^a Universala Kongreso Esperantista en Ĝenevo

28^{an} DE SEPTEMBRO. — SOLENA. — MALFERMO.

(Daŭrigo.)

Aplaŭdado longa kronis la belegan paroladon de D.^{ro} Zamenhof. Jam estis tre malfrue, kiam ekparolis la delegitoj de la diversaj lingvoj. Tial ĉiuj penas paroli malmulte.

Komandanto Lemaire (belgo), antaŭ ĉio, petas pardonon al la publiko, tial ke li ne vestas etikete, ĉar li ĵus alvenis en aŭtomobilo kaj lia frako ankoraŭ fervoje

Un estallido de aplausos coronó el hermoso discurso del Dr. Zamenhof. Es ya muy tarde cuando comienzan á tomar la palabra los delegados de las diferentes lenguas. Por eso procuran todos ser sumamente breves.

El comandante Lemaire (belga). Pide, ante todo, perdón al público por presentarse sin el traje de etiqueta, pues ha llegado en automóvil y su frac está todavía

vojaĝas (*ridoj*). En nomo de Belgujo sendas saluton al Kongreso kaj Svisujo, precipe al Genevo, kiun li tre dankas ĉar la ĝusteco de ĝiaj kronometroj multe kunhelpis por ĝuste fundamenti la landkarton de Centra Afriko; parolante pri siaj ekskursoj esploristaj tra la Konga Ŝtato, li reprezentas ĉiujn popolojn de li trairitaj, por saluti, en ĝia nomo, Svisujon kaj la Kongreson (*aplaŭdoj*).

Lin sekvas S.^{ro} Kühnl (bohemo) salutante la Kongreson en la nomo de Bohemujo; li parolas pri la progresoj atingitaj de Esperanto en sia lando precipe post Bulonja Kongreso. Li diras, ke li trairis la tutan Eŭropon, parolante nur esperante; li esperas la baldaŭan efektiviĝon de Praha Kongreso. Li finas montrante deziron por la unuiĝo de la esperantistoj. «Konsento konstruas, malpaco ruinigas» (*grandaj aplaŭdoj*).

Por paroli en nomo de Francujo starigas S.^{ro} De Beaufront. La publiko, el kiu estas multaj francoj, ekaplaŭdas kaj aklamas entuziasme dum longaj momentoj; sed ne nur estas la francoj tiuj, kiuj salutas kaj aklamas la prezidanton de la F. S. p. E., ili estas ĉiuj esperantistoj plenigantaj la grandan salonon, kaj sinjoro De Beaufront tion bone meritas. Li ne nur estas unu el la plej bonaj filologoj de nia najbara respubliko, sed ankaŭ li mem estas aŭtoro de lingvo internacia kiun li ne volis antaŭenpuŝi, forlasante la patran amon por sia verko, kaj la gloran frukton de sia peniga laboro, de kiam li vidis en Esperanto la belajn ecojn, kiuj ĝin ornamas, kapablajn por realigi la sonĝon karesatan de multaj saĝuloj dum kelkaj jarcentoj. Sen S.^{ro} De Beaufront, laŭ konfesas la francoj mem, eble la nomo de Esperanto ankoraŭ ne estus konata en lia lando. Tia estis, dum multaj jaroj (dekdu aŭ dekvar), la forto de lia propagando kaj la batalo, kiun li subtenis publike kaj private, en la ĉiutaga ĵurna-

de viaĝe en ferrocarril. (*Risas*). En nomo de Belgica dirige un saludo al Congreso y á Suiza, en especial á Ginebra, á la cual está muy agradecido, porque la exactitud de sus famosos cronómetros contribuyó mucho á la precisión de los datos para el mapa del Africa central al hablar de sus experiencias como explorador por el estado del Congo, lleva en su persona la representación de todos los pueblos que ha recorrido para saludar en su nombre á Suiza y al Congreso. (*Aplausos*.)

Le sigue el Sr. Kühnl (de Moravia). Saluda al Congreso en nombre de Bohemia, y habla de los grandes progresos que ha hecho el Esperanto en su país, sobre todo después del congreso de Boulogne. Dice que ha dado la vuelta ya por toda Europa sirviéndose exclusivamente del Esperanto. Abriga la esperanza de que muy pronto ha de poderse realizar un Congreso como el actual en Praga. Concluye haciendo votos por la unidad entre los esperantistas. «La concordia edifica, la discordia destruye». (*Grandes aplausos*.)

Levántase el Sr. De Beaufront para hablar en nombre de Francia. El público, en el que abunda el elemento francés, rompe en aplausos y aclamaciones que se prolongan largo rato; pero no son solos los franceses los que saludan y aclaman al presidente de la F. S. p. E., son todos los esperantistas que llenan el gran salón y el Sr. De Beaufront lo tiene bien merecido. No sólo es uno de los mejores filólogos que tiene nuestra vecina república, sino que él mismo es autor de una lengua internacional que no quiso llevar adelante, renunciando al cariño paternal de su obra y á los gloriosos frutos de su impropio trabajo desde que vió en el Esperanto las hermosas cualidades que la adornan para llevar á la realidad el sueño dorado de muchos sabios de varios siglos. Sin el Sr. De Beaufront, según confiesan los mismos franceses, tal vez el nombre del Esperanto no fuese conocido aún en su nación. Tal ha sido durante muchos años (doce ó catorce) la fuerza de su propaganda, y la lucha que ha sostenido

laro kaj ekster ĝi, kontraŭ la malamikoj de Esperanto, kiujn en ĉiuj tonoj kaj en ĉiuj rangoj sufiĉege trovis, en Francujo, nia kara lingvo. Sial presperantaj verkoj alportis ĝian konatiĝon en sennombrajn naciojn, kiel okazis en Hispanujo, kie la unuaj esperantistoj lin dankas kiel majstron, kaj ĉe kiuj la nomo De Beaufront ĉiam estos glorie kunligita kun la nomo Esperanto. Oni aldonu la cirkonstancon, ke la esperantista publiko ankoraŭ ne estis povinta doni al li tiun simpatian ateston, ĉar dum la tagoj en kiuj oni festis la Bulonjan Kongreson, malbona malsano malpermesis lian aleston. Kiam ĉesis la aplaŭda bruoj, la parolanto, per trankvila voĉtono, diris, ke li sentas sin fiera, kontenta kaj feliĉa, konstatante antaŭ la Kongreso, la grandajn progresojn atingitajn en sia patrujo de la esperanta afero. En nomo de ĉiuj francaj esperantistoj, kies prezidanto li estas, li alportas aman saluton al nia amegata Doktoro kaj Majstro, okaze tiu dua Kongreso de Esperanto. «Por mi, franco, la plezuro duobliĝas per la penzo, ke tion mi faras sur la belega tero de Svisujo, lando tiel simpatia kaj tra la centjaroj amiko de l' mia.»

«Kiom da profetoj antaŭdiris al ni la morton tuj de la naskiĝo mem de Esperantismo! «Vi neniam sukcesos, la mondo ne lasos sin kaptiĝi per via idiotajo» oni ĉiutone kantadis al ni dum longaj jaroj. Sed, feliĉe, la profetoj eraris, la mondo komencis kaptiĝi per la idiotajo, kaj nun por la dua fojo, ĉiulandaj esperantistoj tie ĉi montras al la skeptikuloj la vivantan realaĵon de internacia lingvo komprenata kaj parolata de la plej diversaj nacioj. Ha! certe, ni ankoraŭ ne tenas la plenan venkon, sed ĝi tre proksimiĝis, kaj baldaŭ la pretendita necblaĵo estos fakto plenumita por la tuta mondo.»

en público y en privado, en la prensa diaria y fuera de ella, contra los enemigos del Esperanto, que en todos los tonos y en todas las esferas abundantemente ha tenido en Francia nuestra querida lengua. Sus obras sobre Esperanto han llevado el conocimiento de éste á un sinnúmero de naciones como sucedió en España, donde los primeros esperantistas le reconocen por maestro y para quienes el nombre De Beaufront irá siempre gloriosamente unido al nombre del Esperanto. Añádase la circunstancia de que el público esperantista no había aún podido darle este testimonio de simpatía, porque durante los días en que se celebró el Congreso de Boulogne, una pícara enfermedad vino á impedirle su asistencia. Cuando hubo calmado el ruido de los aplausos, el orador, con acento reposado dijo, entre otras cosas, que se sentía orgulloso, satisfecho y feliz, de hacer constar ante el Congreso los grandes progresos que había hecho en su patria la idea del Esperanto. En nombre de los esperantistas franceses, cuyo presidente es, llevaba un cariñoso saludo para nuestro amadísimo doctor y maestro en este segundo Congreso de Esperanto. «Para mí, francés, —dice— el placer se dobla con el pensamiento de que hago esto en el hermosísimo país de Suiza, tierra tan simpática y á través de las centurias amiga de la nuestra.»

«¡Cuántos profetas nos predijeron la muerte del esperantismo inmediatamente después de su nacimiento! «Nunca jamás habéis de salir triunfantes, el mundo no se dejará coger de vuestra majadería», se iba cantando en todos los tonos durante largos años. Pero felizmente los profetas se han equivocado, el mundo comenzó á dejarse cautivar de la majadería, y ahora, por segunda vez, los esperantistas de todos los países muestran aquí á los escépticos la realidad viviente de la lengua internacional comprendida y hablada por individuos de las más diversas naciones. ¡Ah!, ciertamente no nos hallamos en posesión del triunfo completo, pero mucho se ha aproximado, y pronto la pretendida imposibilidad será un hecho realizado para el mundo entero.»

Kiam li finis la paroladon, resonis longa aplaŭdado.

S.^{ro} Bendigs (dano) legas mallongan elparolon salutante la Kongreson kaj Svisujon, kaj fideljurante D.^{ro}n Zamenhof en la nomo de sia nacio.

Alvenis la vico al Finlando, kiu parolas per sia reprezentanto, S.^{ro} Attila, kiu certigas, ke lia lando, malgraŭ malproksimeco kaj rilata malgrandeco, ne estas la lasta en la popesperanta batalo.

Poste parolas D.^{ro} Mybs (el Francfort) salutante la Kongreson en nomo de la Germana Societo. «En Germanujo, li diras, ni ne marŝas rapide, sed ni tamen, marŝas antaŭen». Li finas sendante koran saluton al la Svisa Societo, dezirante al li vivon kaj prosperon.

F.^{ino} Schafer (el Londono) stariĝas por paroli. D.^{ro} Zamenhof ne permesis, ke ŝi iru dekstren de la scenejo, kie parolis la antaŭaj parolantoj, sed li, ĝentile, iom deflankigante sin, proponas al ŝi lokon en la prezidejo, apud si, de kie la juna parolantino, iom kortuŝata, per mallongaj vortoj fariĝas interpretisto de la anglaj esperantistoj. Si dankas la ĝenevanojn kaj finas dirante: «Se Granda Britujo povus estis tie ĉi kun mi, ĝi krius: Vivu Zamenhof!»

Pro la cirkonstanco esti virino kaj la energio per kiu ŝi ekparolis la lastajn vortojn, la publiko aplaŭdis longatempe Dume, la sekretario jam estis invitinta paroli nian reprezentanton Pastro Guinart, kiu stariĝis, kiam daŭris ankoraŭ tiu nefinebla aplaŭdado naskita de la agrabla voĉtono de F.^{ino} Schafer.

Vestis Pastro Guinart, sur la ĝustalarita skolopia sutano, la klasikan mantelon, nur uzatan de la hispana pastraro, kaj tial nekonata de la fremduloj. Trairante la scenejon, li ankaŭ estis invitata de la aŭtoro por okupi lokon apud li, en la prezidejo. Kaj tie, per trankvila gesto, melodias akcento, vibras voĉo kaj laŭta

Cuando concluyó de hablar retiováronse los atronadores aplausos.

El Sr. Bendigs (dinamarqués) lee una breve alocución saludando al Congreso y á Suiza, y rindiendo homenaje al doctor Zamenhof en nombre de su nación.

Llégale el turno á Finlandia, que se deja oír por su representante el Sr. Attila, quien asegura que su país, á pesar de estar tan lejos y ser relativamente pequeño, no es el último en la lucha por el Esperanto.

Habla después el Dr. Mybs (de Francfort): saluda al Congreso de parte de la sociedad alemana. «En Alemania— dice— no marchamos rápidamente, y sin embargo caminamos adelante». Termina dirigiendo cariñosos saludos á la sociedad esperantista suiza, deseándole vida y prosperidad.

La señorita Schafer (de Londres) levántase para hablar. El Dr. Zamenhof no le permite vaya á la derecha del escenario, donde han hablado los demás oradores, sino que galantemente, ladeándose un poco, le cede á su derecha un lugar en la presidencia, desde donde la joven oradora, algo emocionada, en breves palabras se hace intérprete de los esperantistas ingleses. Da las gracias á los ginebrinos y termina diciendo: «Si la Gran Bretaña pudiera estar entera aquí conmigo, gritaría llena de entusiasmo: ¡Viva Zamenhof!»

La circunstancia de ser mujer la que hablaba y la energía con que pronunció las últimas palabras, arrancó del público una salva prolongada de aplausos. Mientras tanto el secretario había ya invitado á hablar á nuestro representante el Padre Guinart, quien se levantó cuando aún seguía a aquel interminable palmoteo arrancado por la bien timbrada voz de Miss Schafer.

Vestía el Padre Guinart, sobre la cenida sotana escolapia, el clásico manteo exclusivo del sacerdote español, y por tanto desconocido de los extranjeros. Al atravesar el estrado fué también invitado por el autor á ocupar un lugar á su derecha en la presidencia. Y allí, con aire tranquilo, acento reposado, voz clara y

tono li diris al la ĉeestantoj la jenon:

«Karegaj gesinjoroj:

Mi bone scias ke mia malforta voĉo ne estas inda nek eĉ soneti en tin ĉi tiel granda, tiel solena kaj tiel klera kunveno: tamen, ĉar mi supozas ke estas ĉe vi multaj scivolemaj kiuj deziras koni kiel hispanulo elparolas Esperante, tio ĉi kuragigis min elparoli al vi nur kelkajn vortojn. (*Aplaŭdoj, protestoj: «Sed vi parolas tre bone Esperanto», pli forta kaj daŭra aplaŭdado.*) Mi ne havas vortojn sufiĉajn por esprimi mian dankemon antaŭ la logaj elmontroj de via ĝentileco por mi. (*Nova aplaŭdado.*) Estas malfrue kaj vi sendube estas lacigitaj de tiom da esperantaj paroladoj de la sinjoroj kiuj jam estas parolintaj kaj por tiuj kiuj estas ankoraŭ parolontaj. Mi diras al vi ke ankaŭ en Hispanujo alvenis la eĥo de Esperanto, ankaŭ tie estas esperantistoj kiu fervore laboradas pro la propagando de nia kara lingvo. Tiu propagando ricevis grandajn elpuŝojn el la efektiviĝo de la Boulonja Kongreso, kaj el la prestiĝo de tiu ĉi. Mi nur diros al vi ke kiel sekretario de H. S. p. p. E. mi ĉiutage ricevas multenombrajn leterojn kaj poŝtkartojn, ĉu de samideanoj kiu klopodas por semi Esperanton, ĉu de personoj kiuj demandas informojn, dezirante ĝin lerni; tiel ke mi ne scias ĉu en Hispanujo ni estas en la fino de la komenco aŭ en la komenco de la fino. (*Longa aplaŭdado.*) Je la nomo de la Komitato de H. S. p. p. E., je la nomo de ĉiuj ĝiaj membroj kaj de ĉiuj hispanaj esperantistoj, mi kunportas tre koran saluton por nia kara majstro D.^{ro} Zamenhof, koran saluton al ĉiuj kongresanoj, al la malavaraĝ ĝenevanoj kiuj tiel gasteme akceptis nin en sia urbo plena da ĉarmoj; koran kaj internacian saluton por la tutmondaj esperantistoj tiel inde reprezentataj en tiu ĉi rispektindega kunveno.»

Ripetiĝas la aplaŭdoj, dum stariĝas S.^{ro} Pujulá por paroli reprezentante tiujn,

elevado tono, diĵo á la concurrencia lo siguiente:

«Queridísimos señores:

»Bien sé que mi débil voz no es digna ni aun de balbucir en esta tan grande, tan solemne, tan esclarecida asamblea, sin embargo, como supongo que hay entre vosotros muchos que tienen curiosidad por saber cómo habla el Esperanto un español, esto me ha animado á decirnos solamente unas cuantas palabras. (*Aplausos, protestas: «Pero usted habla muy bien el Esperanto». Aplausos más vivos y prolongados.*) No tengo palabras con que expresar mi gratitud ante esas lisonjeras manifestaciones de vuestra galantería para conmigo. (*Nuevos aplausos.*) Es ya tarde y estaréis cansados de tantos discursos en Esperanto de los señores que han hablado ya y para los que quedan por hablar: Os diré que también á España han llegado los ecos del Esperanto. Que también allí hay esperantistas que trabajan con entusiasmo por la propaganda de nuestra querida lengua. Propaganda que ha recibido grandes impulsos con la realización del Congreso de Boulogne y con la preparación de éste. Sólo os diré que, como secretario de la Sociedad Española, estoy recibiendo á diario multitud de cartas y postales bien de esperantistas que trabajan en esparcir la semilla del Esperanto, bien de personas que piden informes deseosas de aprenderlo, de tal modo que no sé si diga que en España estamos ya al fin del principio, ó en el principio del fin. (*Grandes aplausos.*) Voy á terminar. (*Más aplausos y protestas.*) En nombre de la Junta Directiva de la Sociedad Española para la propagación del Esperanto, en nombre de todos sus miembros y de todos los esperantistas de España, traigo un cariñoso saludo para nuestro querido maestro el Dr. Zamenhof, para todos los congresistas, para los generosos ginebrinos que tan hospitalariamente nos han acogido en su ciudad llena de encantos, y para todos los esperantistas del mundo, tan dignamente representados en esta respetabilísima asamblea.»

Repítense los aplausos, mientras se levanta el Sr. Pujulá para hablar en re-

kiuj katalane parolas. Li komenzas dirante: «En la nomo de la *nacio katalana*» Aŭdante tion, S.^{ro} Ayza, kiu sidis en la scenejo vestante uniformon de staba leŭtenant-kolonelo, ekkriis per la tuta forto de siaj pulmoj: «Ne, ne estas nacio, estas hispana provinco», dum la publiko intensas kompreni tiun interrompon, la parolanto finas sian frazon salutante la Doktoron kaj la esperantistojn, kaj poste sidigas.

S.^{ro} Naumann (ruso) rememorigas, ke Rusujo estis la lulilo de Esperanto. Ĝi vidis ĝin en ĝia infana epoko kaj nun ĝin rigardadas en matura aĝo. (*Aplaudoj.*)

S.^{ro} Nilen (svedo) rimarkigas, ke Svedujo estas unu el la unuaj landoj, kiuj laboris por Esperanto kaj ke nun la Svedoj nelaceble denigras la laboron, memorante ĉiam tiujn versojn de nia kara majstro:

Ĝo guto malgranda, konstante frapante,
Traboras la monton granitan.

(*Longa aplaudado.*)

S.^{ro} Renard (sviso) deziras bonvenon al la kongresanoj en la nomo de la franca Svisujo.

S.^{ro} Grillon (nord-amerikano) diras, ke en Unuigitaj Statoj, lia lando, ĉio marŝas laŭ la progressa vojo, kaj ankaŭ Esperanto, kies marŝo li esperas baldaŭ plirapidiĝos.

Poste parolas S.^{ro} Atanasov (bulgaro) pri la progressoj faritaj de Esperanto en Bulgarujo kaj finas komunikante al la Kongreso la koran saluton de li alportitan el siaj sampatrujanoj.

Starigas por paroli S.^{ro} Cart (franco) meze de longa aplaudado, ĉar li ankaŭ estas persono tre simpatia al ĉiuj kongresanoj; kredante sendube, ke la necesperantista parto de la publiko jam enuis aŭdante paroli Esperanto kaj ĉar la pritraktota afero estis interesanta kaj tre taŭga por delogi la necesperantistojn, li eldiris france belan paroladeton pri Esperanto ĉe la blinduloj. Li rakontis kia-

presentación de los que hablan catalán. Comienza diciendo: «En nombre de la *nación catalana*». Al oír esto el Sr. Ayza, que estaba en el estrado vestido con el uniforme de teniente coronel de Estado Mayor, grita con toda la fuerza de sus pulmones: «No, no es nación, es una provincia ó región de España». Mientras el público trata de darse cuenta de aquella interrupción, el orador termina su frase, saludando al Doctor y á los esperantistas y se retira á su asiento.

El Sr. Naumann (ruso) recuerda que Rusia ha sido la cuna del Esperanto. Ella lo vió en la época de su infancia y ahora lo contempla ya en la edad madura. (*Aplausos.*)

El Sr. Nylén (sueco) hace notar que Suecia fué uno de los primeros países que trabajaron en favor del Esperanto, y que ahora los suecos siguen incansablemente trabajando, teniendo siempre presentes aquellos versos de nuestro querido maestro:

Hasta la pequeña gota, cayendo constantemente

Taladra el monte granítico.

(*Grandes aplausos.*)

El Sr. Renard (suizo) da la bienvenida á los congresistas en nombre de la Suiza francesa.

El Sr. Grillón (norteamericano) dice que en los Estados Unidos, su país, todas las cosas marchan por el camino del progreso, incluso el Esperanto, cuya marcha espera ha de ser muy pronto muchísimo más rápida.

Habla después el Sr. Atanasov (bulgaro) de los progresos que ha hecho en Bulgaria el Esperanto; termina comunicando al Congreso el saludo cordial que trae de parte de sus compatriotas.

Levántase á hablar el Sr. Cart (francés) en medio de una salva de aplausos, por ser también persona muy simpática á todos los esperantistas. Creyendo, sin duda, que la parte del público no esperantista estaría ya aburrido de oír tanto Esperanto, y porque el asunto que iba á tratar era interesantísimo y muy á propósito para cautivar á los profanos, hizo un hermoso discursito en francés hablando del

maniere la propagando komenciĝis en Svedujo kaj Francujo kaj kiel li faris la unuajn provojn ĉe la junulinoj de la Rifugejo Recordon, en Lausanne, merita-nte la simpatian de la blindulinoj, kiujn li allogis per la esperanta poezio kaj al kiuj li diktis esperantan gramatikon. En Genevo, S.^{ro} Cart interkonatiĝis kun S.^{ro} Jean-Jacques Monnier kaj reveninte Parizon, li ekukupis sin pri la eldono de esperanta gramatiko, laŭ Braille'a sistemo, por la blinduloj; kaj dank'al malŝparemo kaj abnegacio de F.^{ino} Zabilon d' Her (el Lyon) publikigis multaj eldonoj diverslingve kaj hodiaŭ jam estas dudekkvin la nacioj ĝin posedantaj. Estas vere kurioze, li aldonis, vidi kiel la blinduloj ĉieaj interkorespondas per la nova lingvo dank' al sistemo Braille'a. Li finis montrante la grandajn servojn, kiujn Esperanto povas havigi al blinduloj, ebligante, dank'al komuna lingvo, la eldonojn de libroj reliefe presitaj, kiujn povos aĉeti la tutmondaj blinduloj por malaltaj prezoj pro la nombro kaj tutmondeco mem de la aĉetantoj. La aplaŭdoj ripetigas samvarme kiel antaŭe.

S.^{ro} Bicknell alportas la saluton de la italaj esperantistoj. En Italujo, li diras, la esperantistoj ne estas ankoraŭ multaj, sed ilia nombro senĉese pligrandiĝas. La pruvo estas tio ke la nombro de la italaj delegitoj en la Geneva Kongreso estas la trioblo de tiu, de la ĉeestantoj al unua Kongreso. Kiu nacio povus diris la samon? Efektive en Bulonjo nur estis unu riprezentato itala kaj en Genevo estas tri delegitoj. (*Ridoj.*) Se ilia nombro kreskas tiel ĉiujare, neeble estos trovi ĉambron sufiĉe grandan por enhavi ilin, ĉar post dek jaroj ilia nombro estos 18.683. Bruegaj aplaŭdoj kaj ridoj rikompencis la spritaĵon de S.^{ro} Bicknell.

Prenas la vorton S.^{ino} Junck starante ekstre de la Doktoro. Ŝi jam estas ko-

Esperanto entre los ciegos. Cuenta que la propaganda comenzó en Suecia y en Francia, y cómo él hizo los primeros ensayos con las jóvenes del Asilo Recordon, en Lausanne, ganándose las simpatías de las señoritas ciegas, cuyo oído recreaba con la poesía de la nueva lengua y les dictaba una gramática Esperanto. En Ginebra el Sr. Cart se puso en relación con el Sr. Jean Jacques Monnier, y de vuelta á París comenzó á ocuparse de la edición de la gramática de Esperanto, sistema Braille, para los ciegos, y gracias á la noble generosidad y abnegación de la señorita Zabilon d' Her (Lyon) se han hecho numerosas ediciones en diversas lenguas y hoy son ya veinticinco las naciones que la poseen. Es verdaderamente curioso—añadía—ver á los ciegos de todos los países tener correspondencia entre sí por medio de la nueva lengua, interpretada por ellos con el sistema Braille. Terminó demostrando los grandes servicios que el Esperanto puede proporcionar á los ciegos, haciendo posibles, gracias á una lengua común, las ediciones de libros impresos en relieve, que podrán comprar los ciegos de todo el mundo á precios baratísimos por el número y por la misma universalidad de los compradores. Los aplausos se repiten con el mismo fervor que anteriormente.

El Sr. Bicknell presenta el saludo de los esperantistas italianos. «En Italia—dice—los esperantistas no son todavía muchos, pero su número crece constantemente. La prueba es que el número de los delegados italianos en el congreso de Ginebra es triple del de los que asistieron al primer congreso. ¿Qué nación podría decir otro tanto? Efectivamente, en Boulogne había un solo representante de Italia y en Ginebra hay tres delegados. (Risas.) Si su número crece cada año de esta manera, será imposible encontrar un local bastante grande para contenerlos, porque dentro de diez años su número será 19.683. Grandes aplausos, acompañados de risas, premiaron la ocurrencia del Sr. Bicknell.

Toma la palabra la Sra. Junck, de pie, á la derecha del doctor. Es ya cono-

nata de preskaŭ ĉiuj kongresanoj, ĉar ŝi ĉeestis kaj vokis la atenton, la antaŭan jaron en la Bulonja Kongreso. La itala elparolado plidolĉigas kaj pliklarigas Esperanton ĉe ŝiaj lipoj. Kelkaj priskribantaj trajtoj pri Italujo plenaj je ĉarmo kaj poezio taŭgas al ŝi kiel antaŭparolo. Poste ŝi parolas pri la progresoj de Esperanto en Italujo, rimarkigante ke la ĝisnunaj precipaj propagandaj laboroj estas faritaj de fremduloj tie loĝantaj, kiel ŝi mem kaj la antaŭeparolanta sinjoro. Ŝi finas per deklamo de bela esperanta poezio kaj la lastaj versoj de «La Vojo», kiujn ŝi elparolas kun eksteordinara dolĉeco, turniĝinte al Doktoro:

Ni paŝo post paŝo, post longa laboro
Atingis la celon en gloro!

La publiko, kiu neniam laciĝus ŝin
aŭdante, freneze ŝin aplaŭdas.

(*Daŭrigota.*)

cida de la mayor parte de los congresistas por haber asistido y llamado mucho la atención el año anterior en el congreso de Boulogne. El acento italiano hace que el Esperanto en sus labios adquiera más dulzura y claridad. Algunos rasgos descriptivos de Italia, llenos de encanto y poesía, le sirven como de prólogo. Habla después de los progresos del Esperanto en Italia, haciendo observar que hasta el presente los principales trabajos de propaganda son llevados á cabo por extranjeros residentes allí, citándose ella misma y el señor que le ha precedido. Concluye declamando una hermosa poesía en Esperanto y la última estrofa de «La Vojo», que dice con extraordinaria dulzura volviéndose cara al doctor.

Paso tras paso, tras largo trabajo,
el objeto con gloria alcanzamos.

El público, que jamás se cansaría de oírle, la aplaudió frenéticamente.

(*Continuad.*)

La lasta folio

I

En fin', preferloke, post ĉiu kolego,
La lasta folio de verko prezentas
Maldaŭron de bela kortuŝa tralego,
Aŭ fia rakont', kiu multe turmentas.
Sed ĉiam l'aŭtoro, kun kaŝa petego,
La harajn legantojn el kor' komplimentas
Kaj diras adiaŭ ne sen emocio,
Per lasta folio.

II

Somer' preterpasis. Revenas aŭtuno,
Naturo nudiĝas je bela verdeco,
Komencas nevarme briladi la suno,
La nuboj disiĝas per ofta pluveco.
Ho, kiel malgaje jen arboj sub luno
Vidiĝas flavetaj en branĉa nudeco!
De vent' forportata ruliĝas sur ĉio.
La lasta folio.

III

Monato decembro: tag' tridekunua
Jen unu tutjaro rapide fluginta,
Por homoj feliĉaj ĝi ŝajnis plengua,
Aliaj ĝemante ĝin trovis pasinta.
Sur mur' kalendaro pendanta, senbrua,
Elvekas malgajon pri io mortinta.
Deprenon atendas kun rezignacio
La lasta folio.

IV

Se ĉiuj animaj pasioj nur estas
Folioj falantoj en ĉiu momento,
Folioj, post kiuj, memor' sole restas,
Folioj ŝiritaj de viva la vento,
Ho, penu, ke ĉiam, ĉu koro ĝojfestas,
Ĉu koro doloras pro ia premsento,
Ja restu plej kara, kun rav-iluzio,
La lasta folio.

VICENTE INGLADA.

Sciigoj

Anglujo.—La sciigoj kiuj komencas alveni al ni pri la venonta Kongreso, estas tre kontentigaj. La Uviveritata kaj urba konsilantaroj de Kambridge, oferdonis por la kunsidoj kaj bezonoj de la Kongreso senpage diversajn Universitatajn ĉambregojn kaj la Urbestrejon (kun orgeno) la Grenvendejon kaj Ĉiujn municipalajn konstruaĵojn de 12 ĝis 17 Aŭguston, datoj de tiu rememorable fakto. La eminenta filologiisto profesoro W. W. Skeat prezidis la eldiro parolata pri Esperanto dum la lasta Oktobro en tute nova salonego de la ticia Universitata Medicina Fakultato, kaj liaj varmaj laŭdoj de Esperanto havis tre gravan efikon.

La devastigado de Esperanto en Granda Britujo, kaj precipe en Londono, estas grandega. Ĉiuj komercaj lernejoj kaj akademioj de tiu ĉi urbo estas ofice malfermataj al Esperanto. Ankaŭ aprobas ĝin Nacia Edukanta Konsilantaro. Registaro sendis al Esperantaj kursoj Inspektoron, kaj tiu ĉi trovis ĝin inda je oficiala subteno.

Bryce, membro de Konsilantaro de Ministroj, sekretario pri Irlandaj aferoj, diris kun eksterordinara entuziasmo: «Iom post iom oni malfermos la lernejojn por Esperanto».

Laŭ esperantisto 10.010, al kiu ni dankas la sciigon, la belega kaj popola angla duonmonata publikiĝo «Self-Educator» (Memedukanto) komencas, en ĝia lastaperinta numero, kurson de Esperanto verkitan de S.^{ro} Clegg, la klera sekretario de «Brita Esperanta Societo». La fakto, ke tia revuo havas ĉirkaŭ kvin dek mil da legantoj, sufiĉe elmontras la grandegan gravecon de la dirita publikiĝo, kiel propagandilo, en Anglujo, de nia kara lingvo.

Bohemujo.—Estas anoncita la baldaŭan aperon de gazeto redaktota en lingvoj bohema kaj Esperanta de la es-

Inglaterra.—Las noticias que principian á llegar á nosotros respecto del próximo Congreso son muy satisfactorias. El claustro universitario y el Ayuntamiento de Cambridge han ofrecido para las reuniones y necesidades del Congreso, gratuitamente, varias cámaras de la Universidad y la Casa Consistorial (con órgano), el Almudín y todas las construcciones municipales desde el 12 al 17 de Agosto, fechas del que será memorable hecho. El eminente filólogo profesor W. W. Skeat presidió el acto del discurso pronunciado sobre el Esperanto en Octubre último en el recién construido vastísimo salón de la Facultad de Medicina de aqueila Universidad y sus calurosas alabanzas del Esperanto tuvieron importantísima eficacia.

El desarrollo del Esperanto en la Gran Bretaña, y principalmente en Londres, es inmenso. Todas las escuelas de comercio y academias de esta ciudad están oficialmente abiertas al Esperanto. También lo aprueba el Consejo nacional de educación. El gobierno envió á los cursos de Esperanto un inspector y éste lo encontró digno del apoyo oficial.

Bryce, miembro del Consejo de ministros, secretario de los asuntos de Irlanda, dijo con extraordinario entusiasmo: «Poco á poco se abrirán las escuelas para el Esperanto».

Según el esperantista 10.010, al que agradecemos la noticia, la hermosísima y popular revista inglesa quincenal «Self-Educator» (Autoeducador) comienza en su último número un curso de Esperanto escrito por el Sr. Clegg, el esclarecido secretario de la Sociedad esperantista británica. El hecho de que tal revista tiene cerca de cincuenta mil lectores, patentiza bastante la inmensa importancia de la indicada publicación, como medio de propaganda, en Inglaterra, de nuestra querida lengua.

Bohemia.—Ha sido anunciada la próxima aparición de una revista que ha de ser redactada en lenguas bohemia y

perantista Klubo de Praha. Ĝi enhavos krom beletristiko, kronikon, biografion, raportojn de la ĵus fondita bohema konsulejo, diversajn rubrikojn specialajn, k. t. p. Jare eliros 10 numerojn po 16 paĝoj. Abonprezo por fremdlando fr. 3'75 (por Aŭstrio 3 kronoj). Redaktoro estos S.^{ro} Ed. Kühnl kun la helpado de aro da espertaj esperantistoj. Ĉio koncernantaj al la gazeto (abonpago, manuskriptaj, insertoj, k. t. p.), estu sendata laŭ adreso «Esperantista Klubo en Praha, II, 1322, Bohemujo».

Germanujo.—*Berlino.* Fondiĝis la lastan Novembron «Internacia klubo de l' esperantistoj» en la germana ĉefurbo je la celo havigi profitojn al siaj membroj pri kulturigo de beletristiko, informadoj komercaj aŭ privataj, komisioj, kolektadoj rilate al ĉiuj objektoj (vidaj-kartoj, poŝtmarkoj, moneroj, sigeloj, mineraloj, k. t. p.) La klubo havas bibliotekon kiun povos esti uzota senpage de siaj membroj. Regularon kaj klarigojn senpage sendos S.^{ro} Paul Waltenberg, prezidanto de la klubo, Berlino, N. W. 52 (Germanujo) Lüneburgerstr 30.

Gvatemalo.—Dum estinta tiea ekspozicio nacia, diris Abato Abrill paroladon pri Esperanto, kaj li estis rekompencita de la Registaro per ora medalo.

Ĥinujo.—Jam oni enkondukis Esperanton en tiu grandega imperio kaj kelke da eminentaj ĥinoj, inter ili unu granddranga kaj influema mandareno abonas esperantistajn gazetojn.

Japanujo.—Laŭ kelkaj esperantistaj gazetoj, jam aperis tie ĵurnalo pri nia lingvo, «La Japanan Esperantiston», oficiala organo de la japana esperantista asocio. Ĝi estas dekdupaĝa, kaj entenas inter aliaj gravaj sciigoj, tiun ke la profesoro Gauntlette havas pli 600 lernantojn en siaj kursoj. Ni deziregas vidi la estimatan azian kolegon, kaj por tio ni

Esperanto, por el club esperantista de Praga. Contendrá, además de bellas letras, biografía, referencias del recién fundado Consulado bohemio, diversas secciones especiales, etc. Anualmente saldrán 10 números á razón de 16 páginas. Suscripción para el extranjero, fr. 3'75 (para Austria 3 coronas). Será redactor el Sr. Ed. Kühnl, con el concurso de varios expertos esperantistas. Todo lo concerniente al periódico (suscripción, manuscritos, inserciones, etc.), mándese con la dirección «Esperantista Klubo en Praha, II, 1322, Bohemia».

Alemania.—*Berlín.* Se ha fundado en Noviembre último un Club internacional de esperantistas en la capital de Alemania, con la finalidad de proporcionar á sus miembros ventajas en el cultivo de las bellas letras en informes comerciales ó privados, comisiones, colecciones relativas á toda clase de objetos (tarjetas ilustradas, sellos de correo, monedas, marcas, minerales, etc.) El club tiene biblioteca que podrá ser usada gratuitamente por sus miembros. El Sr. Paul Waltenberg, presidente del Club, Berlín N. W. 52 (Alemania) Lüneburgerstr 30, enviará gratis reglamento y explicaciones.

Guatemala.—En la pasada exposición nacional de allí pronunció el abate Abrill un discurso sobre el Esperanto, y fué recompensado por el Gobierno con medalla de oro.

China.—Ya se ha introducido el Esperanto en aquel inmenso imperio, y algunos eminentes chinos, entre ellos un mandarín de elevada categoría é influencia, están abonados á revistas esperantistas.

Japón.—Según algunos periódicos esperantistas, ya ha aparecido allí un periódico sobre nuestra lengua, «El Esperantista japonés», órgano oficial de la Asociación esperantista del Japón. Es de doce páginas y contiene, entre otras importantes noticias, la de que el profesor Gauntlette cuenta más de 600 alumnos en sus clases. Mucho deseamos ver al esti-

sendos al li nian modestan revuon, salutante de nun kare lian redakcion.

Malto.—D.^{ro} Busutil L. K., 1 X biex Wharf, Misido, Malta, starigis esperantan konsulejon, estante konsuloj li, kaj por la komerco S.^{ro} Vinc. A. Colombo, 16, Marina Valetta, Malta.

Rusujo.—Esperanto Ofico estas fondita en Transkaŭkaza, urbo Elisavetpol, prezentante al ĉiuj dezirantoj de la tuta mondo, ke ĝi, senpage, kun sole aldonataj poŝtmarkoj por responda elspezo, se tiu ĉi estos ebla, donados diversajn sciigojn pri ĉiuspecaj demandoj, rilatantaj al Transkaŭkazo, kaj speciale al la nomata urbo, komercaj, sciencaj, aŭ tute personaj; garantiante la sekreton. La mendoj estu adresataj al «Esperanto Ofico», Elisavetpol, Rusujo, esperante; kaj estos tradukotaj en lokajn lingvojn kaj, laŭ peto, disvastigotaj inter decaj aroj de la tiea lando.

Singaporo.—Oni fondis tie la Malaja Esperantista Societo.

Unuigitaj Ŝtatoj Ameriko.—Grava invito al tutmonda esperantistaro. De la 26^a de Aprilo ĝis la 30^a de Novembro proksimaj, okazos granda ekspozicio internacia en Jamestown (Virginia, Unuigitaj Ŝtatoj Ameriko) por rememorigadi la starigon ĉe tiu urbo de la unua daŭra angla kolonio en Unuigitaj Ŝtatoj (1607); kaj laŭ famo, ĝi estos aranĝita je la plej imponaj proporcioj, sur la bordo de Hampton Rodo, apud Norfolk, partoprenonte la armeoj kaj ŝiparoj de la grandaj nacioj de la mondo: kaj la estraro de la kompanio pri la dirita ekspozicio, prezentas al ĉiuj esperantistaj asocioj en la mondo koran inviton, havi internacian Kongreson en la ekspozicio Auditorio aŭ kongresa solonego, je kiu ajn dezirota tempo dum la daŭrado de la okazintaĵo, kies ĉambrego havas sidloko por 5.000 personoj, kaj ankaŭ tiom da komitatejoj kiom oni bezonos, tute sen page.

modo kolega asiático, y para ello le enviaremos nuestra modesta revista, saludando desde ahora cordialmente á su redacción.

Malta.—El Dr. Busutil L. K., 1, X biex Wharf, Misida, Malta, ha instalado el Consulado esperantista, siendo cónsul él, y para el comercio el Sr. Vinc. A. Colombo 16, Marina, Valetta, Malta.

Rusia.—Se ha fundado un Consulado esperantista en Elisabetpol, ciudad del Transcaucas, ofreciendo á todos los que lo deseen del mundo entero, que gratuitamente, con sólo acompañar sellos de correo para la respuesta, si ésta es posible, suministrará diversas noticias respecto de preguntas de cualquier clase referentes al Transcaucas, y en especial á la mencionada ciudad, comerciales, científicas ó enteramente personales, garantizando el secreto. Los encargos diríjense á «Esperanto Ofico», Elisavetpol, Rusia, en Esperanto, y serán traducidos á las lenguas locales, y como se pida, en cuanto sea posible, esparcidos entre las adecuadas colectividades de aquel país.

Singapore.—Se ha fundado allí la Sociedad esperantista malaya.

Estados Unidos de América.—Invitación importante á los esperantistas de todo el mundo. Del 25 de Abril al 30 de Noviembre próximos tendrá lugar una gran exposición internacional en Jamestown (Virginia, Estados Unidos de América) para conmemorar el establecimiento en aquella ciudad de la primera colonia permanente inglesa en los Estados Unidos (1607); y según la fama, ha de ser arreglada bajo las más imponentes proporciones en la playa de Hampton Rodo, junto á Norfolk, tomando parte los ejércitos y escuadras de las grandes naciones del mundo, y la dirección de la compañía de dicha exposición ofrece á todas las sociedades esperantistas del mundo invitación cordial para tener un congreso internacional en el Auditorio de la exposición ó salón del Congreso, en cualquier periódico americanos, enteramente lo contrario que hace un año, ya con gran

En Boston (Massachusset), jam loĝas pli ol 300 esperantistoj, la amerikaj ĵurnaloj, tute kontraŭe ol antaŭ unu jaro, jam kontente nun presas artikolojn pri la lingvo, kaj la Publika Biblioteko prezentas multe da esperantaj libroj abonante «The British Esperantist». En la kunvenoj de la tiea grupo nur oni parolas esperanton kaj neniu ano estas akceptata sen antaŭa ekzameno pri posedo de la lingvo.

Hispanujo. — *Santiago* (Galicia). La Grupo esperantista de tiu ĉi urbo kondolencas pri la morto de S.^{ro} Jakobo Gil, rektoro de la Universitato, kaj fervora protektanto de nia kara afero. La redakcio de LA SUNO HISPANA sendas ankaŭ ĝian kondolencan al ili kaj al la familio de la mortinta sinjoro.

La firmo (horloĝoj kaj optikaĵoj) de S.^{ro} Angel Varela akceptis Esperanton por siaj komercaj interrilatoj.

Coruña. — La Grupo de tiea ĉi ĉefurbo daŭrigas sukcese la esperantistan laboradon. La kurso malfermita en Oktobro finiĝas kaj en la komenco de Januaro, estos malfermataj du novaj kursoj, kiujn faros la fervoraj samideanoj S.^{ro} Añino kaj González (R.) Nune kaj dum la tuta labora tempo la Grupo havas semajne du kunvenojn en la «Reunión Recreativa é Instructiva de Artesanos», kie frigiĝas kvazaŭ praktikaj kursoj por la jam lertaj esperantistoj. La komitato havis la bonan decidon celi la kreadon de biblioteko de esperantaj verkoj kiuj estos je la dispono de la anoj kaj protektantoj de nia afero. Tiu ĉi biblioteko pligrandigita de la multnombraj verkoj kiujn posedas nia amiko S.^{ro} Monteagudo, konsistas jam el pli ol cent volumoj kaj la abono al dek el la ĉefaj esperantaj revuoj. Ĝi estoj bonega rimedo por la kleriĝo kaj ekzercado de la Korunjoj samideanoj kaj grandvalora por elmontrado de propagando.

tiempo que se desee mientras dure el acontecimiento, cuyo salón tiene asiento para 5.000 personas, y también tantos locales para comités cuantos se necesiten completamente gratis.

En Boston (Massachussets) ya habitan más de 300 esperantistas; los satisfacción imprimen artículos sobre la lengua, y la Biblioteca Pública ofrece muchos libros esperantistas, suscribiendo el «The British Esperantist». En las reuniones del Grupo de allí sólo se habla Esperanto, y ningún socio es admitido sin previo examen de poseer la lengua.

España. — *Santiago* (Galicia). El Grupo esperantista de esta ciudad está de pésame por la muerte de D. Jacobo Gil, rector de la Universidad y entusiasta protector de nuestra querida causa. La Redacción de LA SUNO HISPANA les envía también su pésame, así como a la familia del finado.

El establecimiento de relojes y óptica del Sr. D. Angel Varela ha adoptado el Esperanto para sus relaciones comerciales.

Coruña. — El Grupo de esta capital continúa con éxito la labor esperantista. El curso abierto en Octubre toca a su fin y á principios de Enero se abrirán dos nuevos cursos que explicarán los entusiastas colaboradores señores Añino y González (R.) Actualmente y durante toda la campaña el Grupo celebra dos reuniones semanales en la Reunión Recreativa é Instructiva de Artesanos, que vienen á ser una clase de prácticas para los esperantistas avanzados. La Directiva tuvo el buen acuerdo de ir á la creación de una biblioteca de obras del Esperanto que estarán á la disposición de los socios y patrocinadores de la idea. Esta biblioteca, aumentada con las numerosas obras que posee nuestro amigo Monteagudo, cuenta ya con más de cien volúmenes y suscripción á diez de las principales revistas esperantistas. La biblioteca será un magnífico medio de ilustración y de práctica para los *samideanos* coruñeses y de gran valor en una demostración de propaganda.

En a nuna monato estos elaranĝata regiona rondiranto «Galicia Stelo», kiu rondiros la esperantistajn lokojn de Galicia. La grava Korunja ĵurnalo «La Voz de Galicia», daŭrigas la ricevon en siaj kolonoj de esperantaj kronikoj ĉiusemajnaj de S.^{roj} Añino kaj Monteagudo.

La Grupo nomis Konsuloj la klerajn kaj fervorajn samideanojn S.^{ro} Pascual Perea kaj S.^{ro} Romualdo González.

Burgos.—En la kunsido havita la 12^{an} de lasta Decembro de la «Centro Esperantista» oni elektis la jenan komitato:

Honora prezidanto, D.^{ro} Zamenhof; prezidanto, S.^{ro} Esteban; vicprezidanto, sinjoro Corral; sekretario, S.^{ro} Sarmiento; vicesekretarioj, S.^{ro} Martínez kaj S.^{ro} Mira bibliotekisto, S.^{ro} Teófilo M.; voĉdonantoj, S.^{ro} Mejorada kaj S.^{inoj} Alegría kaj Ruíz

Portugalete (Vizcaya).—Laŭ letero kiun ni havas antaŭ ni, oni fondis fervorege esperantistan Grupon. La nombro de la anoj estas jam 86 kaj oni prave esperas ke ĝi multe pligrandiĝos. Unuvoĉe estis nomata la jena komitato:

Hon. prez., D.^{ro} Zamenhof; prez., S.^{ro} Vallejo; vicp., S.^{ro} Medina; sek., S.^{ro} Camborain; kasisto, S.^{ro} Ugalde; voĉ., S.^{roj} Retuerto, Lucas kaj Eguasquiaguirre.

Al senpagaj kursoj kiujn oni faras en la kolegio de Santo Tomás ĉeestas multenombraj lernantoj. En tiu ĉi monato malfermiĝos du aliaj kursoj nokte. Oni ankaŭ laboradas por partopreni en la esperantista Kongreso kiu okazos en Bilbao en la venonta Aprilo. Tiu ĉi grupo sendis koran saluton al tiuj de Bermeo, Eibar kaj Salamanka kiuj ĵus estas fonditaj.

Tortosa (Tarragona).—Dank'al la fervora laborado de S.^{roj} Josefo Navarro kaj S.^{ro} Piñana estas fondita Grupo esperantista en tiu ĉi urbo. Jen la komitato:

Hon. prez., D.^{ro} Zamenhof, prez., S.^{ro} Navarro; vicp., S.^{ro} Piñana; kas., S.^{ro} Francisco Duart; kalkulisto, S.^{ro} Román Rodríguez; sek., S.^{ro} Salvador Mural; vics., sinjoro Julián Fusté; voĉ., S.^{roj} Francisco Llasat, Damián Llombart, Joaquín Armengol.

Lugo.—Nia kara amiko S.^{ro} Padilla direktoro de la «Instituto General y Técnico», prezidanto de la Orense'a Grupo, invitita de S.^{ro} Amejeiras, fari paroladon pri Esperanto en tiu ĉefurbo, plenumis

En el presente mes quedará organizado un rondiranto regional, «Galicia Stelo», que circulará por las poblaciones esperantistas de Galicia. El importante periódico diario de la Coruña, «La Voz de Galicia» continúa admitiendo en sus columnas las crónicas esperantistas semanales de los Sres. Añino y Monteagudo.

El Grupo esperantista de la Coruña ha nombrado cónsules á los ilustrados y entusiastas *samideanos* D. Pascual Perea y D. Romualdo González.

Burgos.—En la sesión tenida el 12 del pasado Diciembre por el Centro Esperantista, se eligió la siguiente Junta Directiva.

Portugalete (Vizcaya).—Según carta que tenemos á la vista, con mucho entusiasmo se ha fundado un Grupo esperantista. El número de socios es ya 86, y se espera razonablemente que ha de aumentar en gran manera. Unánimemente ha sido nombrada la siguiente Junta Directiva:

A las clases gratuitas, que tienen lugar en el colegio de Santo Tomás, asisten muchos alumnos. En este mes se abrirán dos clases más por la noche. También se trabaja para tomar parte en el Congreso esperantista que tendrá lugar en Bilbao el próximo mes de Abril. Este grupo ha enviado un cordial saludo á los de Bermeo, Eibar y Salamanca, que acaban de fundarse.

Tortosa (Tarragona).—Gracias á los fervorosos trabajos de D. José Navarro y el Sr. Piñana, se ha fundado un Grupo esperantista en esta ciudad. He aquí la Junta Directiva:

Lugo.—Nuestro querido amigo el señor Padilla, director del Instituto General y Técnico, y presidente del Grupo esperantista de Orense, invitado á pronunciar un discurso sobre Esperanto en esta ciu -

fine lian deziron, translokiginte sin en Lugo kun kelkaj samideanoj el Orense. Granda kunveno okazis en la festa salono de la «Casino». Multenombraj sinjorinoj kaj fraŭlinoj ornamis per siaj tualetoj la belan vidaĵon de la ĉeestantaro. S.^{ro} Padilla estis tiel brile en sia parolado ke oni povas nenion pli postuli. Oni ne scias kio estis la plej granda, ĉu sia klereco, ĉu sia klareco, per kiuj li faris tiom da esperantistoj kiom estis la ĉeestantoj. Trifoje estis ripetataj la longaj aplaŭdadoj, kiuj finiĝis kiam S.^{ro} Martí ludis en la piano la esperantan himnon «La Espero». Poste la profesoroj kun S.^{ro} Amejeiras kaj aliaj gravaj sinjoroj faris vespermanĝon kiu estis vera festeno, al kiu ankaŭ ĉeesis S.^{ro} Padilla kaj la ceteraj gastoj. La vera sukceso de tiu ĉi okazintaĵo estas la malfermo de kursoj de Esperanto speciale tiu de fraŭlinoj, kaj la kreo de la Esperantista Grupo de Lugo, kies Direkta Komitato estas:

Hon. pre., D.^{ro} Zamenhof; pre., Higinio V. Amejeiras; sek., S.^{ro} Petro González Maceda; vics., S.^{ro} Nicolás Díaz; kas., S.^{ro} Román Soler; voĉ., S.^{roj} Balbino G. Lombardero, Eduardo Souto, Javier Padrosa, Jesús R. López kaj Ramón Neira.

Cartagena.—La 16^{an} de la pasinta Decembro okazis en tiu ĉi urbo ĝenerala kunsido por starigi la tiean esperantistan Grupon la Direkta Komitato estas elektita laŭ jene:

Hon.^{oj} prez.^{oj} S.^{roj} Zamenhof kaj Ricardo Codorníu; efektiva prez., S.^{ro} Carlos Roca; vicp., S.^{ro} Luis Calandre; sek., S.^{ro} Alfredo Saralegui; vics., S.^{ro} José Palacios; kalk., S.^{ro} Fernando Pérez Ojeda; kas., S.^{ro} Jerónimo Martínez; bibliotekisto, sinjoro Ricardo Guinrea.

Carcagente (Valencia).—Ni havis la plezuron vidi belan fotografajon, de la sinjoroj kiuj formas la komitaton de la Grupo esperantista, kies prezidanto estas S.^{ro} Talens, kiu daŭrigas la kursojn kiujn li komencis, kun granda entuziasmo.

Simat de Valldigna (Valencia).—Sinjoro Julio Morató Gil, kiu multe laboradis pro la propagando de nia afero en Enguera estas la fondinto de la Grupo esperantista de tiu ĉi vilaĝo. Jen la Direkta Komitato:

dad por el Sr. Amejeiras, cumpliĝo, por fin el deseo de ĉe, trasladándose á Lugo con algunos esperantistas de Orense. Celebróse una gran velada en el gran salón de fiestas del Casino. Multitud de señoras y señoritas adornaban con sus galas el hermoso aspecto de la concurrencia. El Sr. Padilla estuvo tan brillante en su discurso, que no se podía exigir más, lo mismo por su ilustración que por su claridad, con las cuales hizo tantos esperantistas cuantos eran los concurrentes. Por tres veces se repitieron los prolongados aplausos, á los cuales puso fin el señor Martí cuando tocó al piano el himno esperantista «La Espero». Después los catedráticos con el Sr. Amejeiras y otros importantes caballeros celebraron una cena que fué un verdadero banquete, al cual asistió también el Sr. Padilla con los demás huéspedes. El verdadero éxito de este acontecimiento consiste en la apertura de clases de Esperanto, sobre todo de señoritas, y la creación del Grupo esperantista de Lugo, cuya Junta Directiva es:

Cartagena.—El 16 del pasado Diciembre tuvo lugar en esta ciudad una sesión general para establecer el Grupo esperantista de allí. La Junta Directiva fué elegida en la forma siguiente:

Carcagente (Valencia).—Hemos tenido el gusto de ver una hermosa fotografía de los señores que forman la Junta del Grupo esperantista, cuyo presidente es el Sr. Talens, el cual continúa las clases que con tanto entusiasmo comenzó

Simat de Valldigna.—D. Julio Morató Gil, que había trabajado mucho en la propaganda de nuestra causa en Enguera, es el fundador del Grupo esperantista de este pueblo. He aquí la Junta Directiva.

Hon.^{aj} prez.^{oj}, S.^{roj} Zamenhof kaj Ayza; prez., S.^{ro} Morató Gil; vicp., S.^{ro} Ribelle; sek., S.^{ro} Ripoll; kas., S.^{ro} Masanet; bibliot., S.^{ro} H. Olaño; voĉ.^{oj}, S.^{roj} Solanes kaj Perelló.

San Sebastián (Guipúzcoa).—En solempna kunveno, havita en la Palaco de Bellas Artes, sidejo de «Sociedad Económica Vascongada», kie troviĝis la plej klera parto el la tieloĝantoj, faris grandan paroladon pri Esperanto leŭtenanto S.^{ro} Julio Garrido, kiu ricevis longan aplaŭdadon kaj poste Pastro Mariano Planas, longe parolis pri deveno de Esperanto, ĝia utileco kaj facileco. Lia laboro ankaŭ multe plaĉis al la tuta aŭdantaro, kiu freneze aplaŭdis kaj entuziasplena, decidis elerni Esperanton. Kiel frukto estis fondita gravega Grupo, kies estas:

San Sebastián (Guipúzcoa).—En una solempnísima velada ocurrida en el Palacio de Bellas Artes, domicilio social de la «Económica Vascongada», donde se había reunido lo más ilustrado de la localidad, dió una conferencia sobre Esperanto el teniente D. Julio Garrido, que recibió grandes aplausos. Después el Padre Mariano Plana habló largamente sobre el origen del Esperanto, su utilidad y facilidad. Su trabajo agradó también mucho al auditorio, que aplaudió frenéticamente, y lleno de entusiasmo decidió aprender el Esperanto. Fruto de ello fué que se fundó un importantísimo Grupo, cuya Junta Directiva es esta:

Prez., S.^{ro} Julio Garrido; sek., S.^{ro} Miguel Pérez Alcorta; kas., S.^{ro} Clemente Ulano; bibliot., S.^{ro} Alberto Velasco; voĉ.^{oj}, Angel Digon, Angel Garrido kaj Fernando Redondo.

Nian tre koran dankon al la laboremaj fondantoj, ĉar ni esperas ke tia grupo multe influos en la venonta propagando de Esperanto en Hispanujo.

Nuestras muy cordiales gracias á los laboriosos fundadores, pues esperamos que aquel Grupo ha de influir muchísimo en la futura propaganda del Esperanto en España. +

Medina del Campo (Valladolid).—La 30^{an} de Novembro lasta estis fondata la Grupo Esperantista Medina, kies Direkta Komitato estas laŭ jene:

Medina del Campo (Valladolid).—El 30 de Noviembre último se fundó el Grupo esperantista de Medina, cuya Junta Directiva es según sigue:

Hon. prez., D.^{ro} Zamenhof; prez., S.^{ro} Francisco Román; vicp., S.^{ro} Luis Sangrador; kas., Pastro Jacinto Holguin; sek., S.^{ro} Federico García.

Enguera (Valencia).—La Direkta Komitato de tiu ĉi Grupo elektita por 1907ª estas la jena:

Enguera (Valencia).—La Junta Directiva de este Grupo elegida para 1907 es la siguiente:

Prez., S.^{ro} Fernando Soler Valls; vicp., S.^{ro} Próspero Ibáñez González; sek., sinjoro José Palop López; vics, S.^{ro} Joaquín Sanchiz Rico; kas., S.^{ro} Juan J. Llorca Viguer; voĉ.^{oj}, S.^{ro} Felipe Rico Martínez kaj S.^{ro} Miguel Jordá García.

CIRKULERO DE LA ORGANIZA KOMITATO DE INTERNACIA EKSPozICIO
STENOGRAFIA EN SZEGED 1907.

La Organiza Komitato decidis, ke en Aprilo, inter la stenografaj kunsidoj kaj daŭre la Internacia Ekspozicio Stenografia, aranĝos internacia kunsidon de Esperanto-stenografistoj.

Je ĉi tiu kunsido ni traktos la sekvantajn temojn:

- 1 La afero de unuiga sistemo stenografia de Esperanto.
- 2 La kreado de Internacia Revuo por stenografio.

3 Esperanto ĉe stenografiisjoj (kongresoj, internaciaj, Internacia Ligo, de Gabelsbergeraj, stenografiistoj).

Ni tre ĝojus se niaj samideanoj partoprenus je la internacia kunsido. Pri la detaloj oni legu niajn cirkulerojn kaj oni sin turnu al S.^{ro} Jakob, prezidanto de la Organiza Komitato, Szeged, 4, Ferto-utca (Hungarujo).

Ni semorigas niajn samideanojn ke la Internacia Ekspozicio Etenografia havas apartan sekcion por Esperanta-stenografio kaj Esperanto kaj inter la skribkonkursoj stenografiaj ni aranĝos ankaŭ Esperantan, se estos sufiĉe da konkurantoj kaj se ni ricevos el niaj samideanoj premiojn.

La aliĝon al la Internacia Kunsido kaj skribkonkuro oni sciigu al S.^{ro} Jakob.

NOVAJ ANOJ DE II. S. P. P. E.

Igualada (Barcelona): 634, P. Lorenzo España; 635, José Rafegas; 636, Antonio Serra Torra; 637, Emilia Serra Torra; 638, Trinidad Serra Torra; 639, Angeles Serra Torra; 640, P. Miguel Soy.—*Madrid*: 641, Miguel Angel de Argumosa.—*San Felix de Guixols* (Gerona): 642, Teresa Roqueta de Sintoriano.—*Puerto Cruz* (Tenerife): 643, José Curbelo.—*Yecla* (Murcia): 644, P. Gregorio de Miguel.—*Tafalla* (Navarra): 645, P. Gerardo G.^a; 646, Carmelo Sánchez; 647, Jesús Cabezudo.—*Tortosa* (Tarragona): 648, José Navarro.—*Robledillo de la Vera* (Cáceres): 649, Antonio Porta Gárate.—*Medina del Campo*: 650, Emiliano de Oyagüe.—*Fortuna* (Murcia): 651, Ginés Miralles Salar.—*Sigüenza* (Guadalajara): 652, Natalio Cano.—*Nogales*, Son. (Méjico): 653, Rafael Paredes.—*Carcagente* (Valencia): 654, Eduardo Tarín Bosch.—*Burgos*: 656, Julia Alegría; 657, Perpetua Ruiz; 658, Julia Cuesta; 659, Piedad Mayor; 660, Rosa Cuesta; 661, Josefa Esteban; 662, Purificación Martínez; 663, Julia Hernandez; 664, Esmeralda Dancausa; 665, María Castillo; 666, Teresa Izquierdo; 667, Cecilia de la Torre; 668, Ramona Cosmea; 669, María Sánchez; 670, María Villen; 671, Emilia Casas; 672, Margarita Teresa Moreno; 673, María Consuelo Pereda; 674, Angeles Gutiérrez; 675, Encarnación Sebastián, 676, Rosario Campo; 677, Patrocino López; 678, Enrique Rubio; 679, Julián Herrera; 680, José Sarmiento; 681, Juan Antonio Martínez; 682, Antonio Muñoz; 683, Jorge Geus; 684, José Roira; 685, Alfonso Alvarez; 686, Valeriano Ruiz Velasco; 687, Ignacio Casas; 688, José Santos.—*Oyarzún* (Guipúzcoa): 689, Carlos Marín.—*Vitoria*: 690, Juan M. Mollá.—*Cartagena*: 691, Tomás García Adra; 692, Ricardo Goicuria.—*Puerto Cruz* (Canarias): 693, Pia Hidalgo.—*Santiago*: 694, José Rodríguez Ferreira; 695, José Rey; 696, José Casares.—*Santa Cruz de Tenerife*: 697, Clara Alonso; 698, Avelino González Pérez; 699, Cándido Expósito; 700, Julio López Méndez.

Tipografía Moderna, á cargo de Miguel Gimeno, Avellanás, 11—Valencia.

ESPERANTAJ ŜLOSILOJ—Petu ilin al S.^{ro} Teófilo Martínez Antigüedad, Esperanta Konsulo, *plaza Mayor, 45, Burgos*.

La prezoj estas, 5 pesetoj la centoj, kaj 45 la miloj.

Sendu monon kun la peto.

ESPERANTISTAJ SIGNOJ—Sendu petojn kaj monon al S.^{ro} Teófilo Martínez Antigüedad, *plaza Mayor, 45, Burgos*.

La prezoj de belaj emajlitaj steletoj por la esperantistaj grupoj estas, laŭ iliaj ampleksoj, de 0'75 ĝis 1'50 pesetoj unuope, kaj 6 ĝis 12 pesetoj la deko. La verdaj emajlitaj estoj estas butontraŭaj, broĉformaj kaj pingloj, kun aŭ sen ĉirkaŭskribo.